Den syklende surfcaster

Av Edmund Schilvold

Publisert i Moss Dagblad

Kanskje har du sett han på sykkel i Helgerødgata, en kraftig skikkelse med fiskestenger på ryggen og gummistøvler på beina. Per Øyvind Johnsen, en ihuga sportsfisker med surfcasting som spesialitet.

Vi treffer han en solvarm ettermiddag i april på stranda ved Gullholmsundet på Søndre Jeløy, et av få steder her i distriket som virkelig ligger vel til rette for den særegne fiskeformen surfcasting. Vi setter oss til på Johnsens medbrakte campingstoler og nyter den fine vårdagen. Joda, i slike stunder er det godt å være fisker. Men hva fikk egentlig Johnsen til å bli så ivrig at han sleper seg ut med kilovis av utstyr til alle døgnets tider?

- Jeg kan vel ha vært en fem – seks år gammel da far min tok meg med ut. Det begynte med det tradisjonelle dupp- og markfisket etter åbbor med bambusstang og greier. Så jeg har gått gradene, kan du si. Noen ganger tok vi bare ei raje i skauen og knøt på et snøre. Far min var for såvidt en ivrig fisker, selv om han stort sett brukte agn og håndsnøre. Han hadde aldri noe sportfiskeutstyr sjøl. Men han fikk jo meg interessert, smiler Johnsen, og kommer med en tilståelse:

Egentlig sarping

- Jeg er egentlig sarping, da. De første årene fisket vi mye i Tunevannet og en arm av Glomma. Så fikk en jo kamerater som interesserte seg for fiske, og det ble mange turer etterhvert. Dessuten begynte jeg ganske tidlig å fiske i sjøen, først med blåskjell og sild, og så med stadig bedre utstyr etterhvert som en fikk råd til å kjøpe seg forskjellig.

- Men jeg vanket mye på Jeløya i mine yngre dager, og jeg er mye mer kjent i farvannet her enn utenfor Sarpsborg, legger han til.

Blant sportsfiskere er sneller av merket Ambassadeur regnet for noe av det beste og mest solide en kan kaste med, og Johnsen kjøpte betegnende nok sin første Ambassadeur alt da han var 16. Det var en Abu Ambassadeur 6000, en middels stor modell til vanlig sjøfiske. Til den hadde han en ni-fots glassfiberstang, for på 60-tallet var kullfiber fortsatt et ukjent fenomen.

Til slutt gjorde Johnsen mossing av seg for godt, en beslutning han ikke angrer et øyeblikk på. Nå fisker han for det meste på vestsiden av Jeløy.

- Fiskemulighetene er mye av årsaken til at jeg havnet her. Du har sjøen på utsida av stuedøra, og du slipper å stresse så mye for å komme ut på en høvelig fiskeplass. Det er ikke mange byer som kan tilby slike forhold som dette, mener Johnsen.

Tunge vekter

Men hva fikk Johnsen, som en av de første i fylket, til å fatte interesse for surfcasting, denne bokstavelig talt blytunge ”ekstremsporten” som en liten håndfull entusiaster ganske nylig importerte fra Danmark og Storbritannia?

- Det begynte vel med at han på Østfold Fiske og Fritid tok inn surfcastingutstyr, og så hadde jeg lest en artikkel om noen som drev med surfcasting på Jæren. Det kan vel ha vært i 2000. Der er det jo helt andre forhold enn her, men dette finnes jo egnede steder her i distriktet også. Som her i Gullhomsundet. Her ute går det ei renne der jeg stadig åket på pen fisk den gang jeg brukte båt. Men fra land er det vanskelig å komme langt nok ut med vanlig utstyr. Så jeg har prøvd dette med surfcasting, da, forteller Johnsen, som innrømmer at han fortsatt er på eksperimentstadiet.

- På våren i 2001 fikk jeg tak i den stanga der, en Milo, og litt til. Det var det første surfcastingutstyret jeg kjøpte, forteller Johnsen, og peker bort på en av stengene som allerede står ferdig montert i en av stangholderne.

- Til å begynne med lurte jeg fælt på hva jeg hadde rotet meg borti. Det er jo ikke som å kaste med vanlig utstyr, vet du, det er helt andre vekter, og jeg ble rett og slett sliten. Men etterhvert ble jeg jo vant til det. Den stanga der er unik. Den er beregnet på kastevekter fra 150 til 250 gram, men det er ikke noe problem å hive 60 gram med den heller. Det går så det uler, smiler han.

Må prøves i praksis

- Jeg er litt sta, vet du. Jeg prøvde meg fram på egenhånd, for det var ikke så mye kunnskap om dette i butikkene, det var så nytt for alle, og jeg gjorde en del nybegynnerfeil. Fortsatt driver jeg og eksperimenterer for å finne det optimale utstyret, og jeg er langt fra fullbefaren. Men nå har jeg holdt på i omtrent fire år, og det er ikke tvil om at dette har noe for seg, understreker han. Vi spør hvilke råd han ville gi til andre som går med en potensiell surfcaster i magen.

- Det beste om er du er en såpass god kunde et sted at du kan få låne med deg en stang og prøve den i praksis. Du har ingen mulighet til å bedømme en stang fullt ut i butikken. Det må være en stang som du kan klare å utnytte potensialet i. Selv er jeg på jakt etter en stang som du kan flytte snellefestet på, sier Johnsen.

I tillegg kommer en solid snelle av haspel- eller multiplikatortypen, en med rikelig med plass til grov sene, en sjokkfortom på om lag en og en halv stanglengde som tar ”støyten” i kastøyeblikket, kroktakkel, søkker og diverse snurrepiperier. Mye fås kjøpt klart til bruk, og de fleste velassorterte forhandlere bør kunne hjelpe nybegynneren med tips og råd. I tilegg finnes det en rekke bøker og videoer om emnet.

Noe fisk blir det ikke i Gullhomsundet denne dagen, men fiskegleden er likevel i høyeste grad tilstede idet sola forsvinner bak bygningene ved fyret og etterlater seg en rødgul glød langs horisonten.

EDMUND SCHILVOLD
tekst og foto